

Az előfizetés ára:

1 egész évre . . . . . 8 frt
 1 fél évre . . . . . 4 frt
 1 negyed évre . . . . . 2 frt
 Könyvjegyzéknek és néptanítóknak
 egész évre 6 frt., fél évre 3 frt

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizethető és egyes lappeldá-
 nyokat venni lehet a kiadóhiva-
 talban. TraubB. és társa, Valentin
 Károly, Böhm M., Luszovics L.
 Veldinger N.

üzletében és a fődohánytőzsbén.
A hirdetések ára:
 Mindenkori árjegyzék szerint.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 k.
 Nyiltterben egy sor . . . 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu lap.

Hirdetéseket elfogad: Külföldön
 Barek J. és Társa Erfurtban
 Haasenstein és Vogler, Steiner A.
 Hamburgban, Daube G. L., Kno I.
 Ignácz Frankfurthban, Oppelik A.
 Schalek Henrik, Mosse Rudolf
 Bécsben. Magyarországon: Neu
 berger és Braun, Goldberger A.
 V., Lang Lípót, Schwarcz Gyula
 Somogyi E. „Első magyar nemzet
 közli irodá”-ja Budapesten, kiadó-
 hivatalunk és Janovszky H. király-
 utczában levő hirdetések felvéte
 irodája Pécssett.

Megjelen hetenkint kétszer:
 szerdán és szombaton.

Szerkesztőség: Király-utca 20. sz.
 Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz, a posta mellett.

Kéziratok
 nem adatnak vissza.

A kiállítás hatása.

Hogy a kiállítás impozáns ténye mily hatást gyakorolt a külföldre, annak legjobb bizonyítéka a külföld azon elismerő, sőt magasztoló nyilatkozata, mely a külföldi sajtó útján nyeri kifejezését. A Lajthán tuli tartományok sajtója épen úgy, mint a nagy Németországé, a franciaia úgy, mint az angol egyhangu azon ítélet kimondásában, hogy Magyarország 1867 óta, mióta politikai és gazdasági függetlenségét és önállóságát visszanyerte, hallatlan módon haladott ugy culturális, mint gazdasági szempontból.

A „Times,” a világhírű lap egyenesen biztatja olvasóit, hogy, ha a műveltség és fejlődés útján gyors lépésekkel haladó magyar nemzetet megismerni akarják, menjenek Budapestre, Budapest és kiállítói méltók arra, hogy a tanulni vágyó külföldiek meglátogassák.

A bécsi új „Presse,” mely a gazdasági kérdésekben folytonosan és állandóan ellenséges irányt tanusított Magyarországról, mely, ha az 1867-ki kiegyezés szerinti politikai egyenjogúságot a két állam, t. i. az osztrák és magyar között el is ismerte, a gazdasági egyenjogúságot elismerni nem volt

hajlandó és ebbeli törekvéseink ellen makacs és rosszindulatú harczt vívott, ezuttal színtet nélkül írja: hogy utóbbi két évtized alatt az európai államok között egyedül Magyarország az, mely gazdasági tekintetben is nagymérvű haladást tanusít.

A cseh „P o k r o k” valóságos lelkesedéssel szól Budapestről és főleg a kiállításról, mint amely a külföldnek Magyarország viszonyairól oly képet nyújt, melyről amannak fogalma sem volt. És különösen kiemeli azt, hogy ha ez ország rövid 18 év alatt oly nagymérvű haladást tud felmutatni, akkor itt kiaknáthatatlan kincsnek és erőnek kell lenni, melyeknek értékesítésére csak ezentul kerülend a sor.

Bár ezen kiszakított szemelvények is elegendők arra, hogy a kiállításnak azon hatásáról tegyenek tanúságot, miszerint ennek alapján az egész külföldnek felőlünk eddig táplált véleménye meg fog változni. Eddig amolyan — nem épen hízoló értelemben veendő — „érdekes nemzet”-nek tartottak bennünket, melynek értékes cigányai, szép asszonyai és jó borai vannak, mely szeret nagyzeni, forradalmat csinálni és keveset munkálva sokat költeni. Az európai közvélemény

másik része Magyarország megítélésében abból a felfogásból indult ki, hogy Pozsonynál kezdődik Ázsia.

Mindennek a kiállítás folytán okvetlen vége leend. Sem érdekes nemzetnek, sem ázsiaiának bennünket ezentel számbavehető külföldi nem fog tekinteni, hanem kénytelen lesz annak venni, amik vagyunk, t. i. méltó tagnak az európai művelt államok családjában.

De mindezeknél fontosabb, mert meglepő is, Bécs városának azon tette, hogy Budapest testvérvárosnak tívözletet küldött azon alkalomból, hogy a kiállítás és megnyitása oly fényes diadalt aratott.

Bécs városától ez szokatlan hang. Eddig Bécszt mi úgy ismertük, mely állandó harcztban szeretett lenni Magyarországgal és főleg — az alkotmányos idő óta — Budapesttel.

Ezt bizonyos tekintetben természetesen vehetjük; mert ha Magyarország fővárosának emelkedése, felvirágzása valamely más városra nézve hátrányos, az csak Bécs lehet. Minél többet nyer Budapest, minél jobban erősödik és csinosul, épen oly mértékben veszít Bécs, vagy legalább is eddigi monopolisztikus fővárosi jellegéből kivetköztetetik.

A „Pécs” tárczája.

A munkáslakástelep Mülhausenben.

(Folytatás és vége.)

A társaság mindenek előtt a házak konstrukciójának különféle rendszerére fordította figyelmét.

Az első kategóriát képezik a sorházak.

Sorházak azok, melyek egymásután nagyobb számban, (mint 10—18, sőt 20 is) egy földel alatt össze vannak kapcsolva és egymással a hátsó fal által érintkeznek, mindegyik munkásnak háza előtt külön kerttel. Ezek, — minthogy a legkisebb tért foglalják el és azért aránylag a legolcsóbbak, 1850-ben 2150 frankba, ma pedig 25—30%-kal többre kerülnek és azon hátránnyal bírnak, hogy a világosságát csupán egy oldalról — az első oldalról — nyerik; ennélfogva egyéb építkezési házakhoz viszonyítva kevéssé vannak világossággal és levegővel ellátva, ép azért a belső felosztás nehézkesebb, valamint külsejük sem nyeri meg az ember tetszését. Ezen okokból később e rendszertől egészen eltértek.

Az előbb jelzett vizálylyal legrokonabb és hozzá kívülről leghasonlóbb azon rendszere a kisebb csoportu házaknak, melyek

szintén sort képezve egy fedél alatt következnek egymásután, az ugynevezett udvar és kert közti házak, melyek az előbbiektől csupán abban különböznek, hogy csak egy oldalról határoltatnak a szomszéd lakás által és hátsó oldalukkal sincsenek összekötve azokkal, hanem csupán kis udvar által vértetnek körül, akként, hogy valamennyinek közös homlokzata és udvara van.

Mülhausen részére munkásházakul az u. n. csoportu házak fogadtattak el, melyek egy földel alatt négyesével állnak és egy kert közepén fekszenek; mindegyike négy egyenlő részre van osztva, a négy lakás mindegyike előről és végoldalon be van kerítve. Az alapterület összesen 160 □ méter.

Ez épületek földszinti részét az emeletet foglalnak magukban; a tapasztalat szerint leg többet érnek, mert a lakhelyek ily felosztás mellett a leghatékabbnak, legegészségesebbnek és igen barátságosnak, az által pedig, hogy a világosság és levegő két oldalról hatolhat hozzájuk, úgy a szellőzés, valamint a belső rész-felosztás is itt a legelőnyösebb feltételek mellett eszközölhető.

Kezdetben, a szerint, a mint homlokzatuk északnak, vagy délnék fektűd, 2700—2900 frankba, 1865-ben pedig a munkabér és anyag értékének emelkedése következtében 3300—3400 frankba, tehát csaknem 500

frankkal többre kerültek, mint tíz évvel az előtt.

A negyedik osztályzat szerinti épületek abban különböznek az előbb említettéktől, hogy uncs első emeletűk, de alapterületük e helyett valamivel nagyobb, a kert azonban kisebb (a telek összterfogatá itt is 160 □ méter). Ezek is tehát hasonlított csoportházak négy-négy lakással egy tető alatt, de egyszerű földszinti lakások, valamivel kissé emeltebb manzarde-földelűk.

Egy ily háznak kertje kerítéssel van körülvéve, benne kerti sátor, vagy árnyas hely és szőlőlugasok. Minden munkás 30—40 frank értékű konyhára való fözleléket termelhet kerteskéjében és nyáron a zöld pászit kellemes pihenő helyet nyújt, hol az ünnepnapokat és estéket övével kedélyesen eltöltetheti. A gyermekek, különösen a kisebbek, tetszésük szerint játszhatnak ott bent a szabad levegőn, anélkül, hogy a nyilt országutakon veszélynek lennének kitéve, a nagyobbak pedig a kert többi részét művelhetik és plántálhatják.

A legtöbb kerteskében van egy rész, melyben az egész földterület virágtermelésre van fordítva, melyek eladásából a tulajdonos egy keves nyereséget is huzhat.

Ezen virágkdvülésben formaszertű vételkedés létezik a Cité lakosai közt. Némelyik kertekke és házacska tekintetben valóság-

Annál nagyobb örömmel fogadjuk tehát, hogy ezen látszólagos érdekellentét dacára Bécs városa oly módon fejezte ki rokonszenvét a testvérváros iránt, mely mind a kettőre nézve megrisztelő.

Egy szóval a kiállítás Magyarországra nézve oly jelek között nyílt meg, melyek a legjobb következményekkel lehetnek összekötve egy politikai viszonyaira, mint kulturális és gazdasági érdekeire nézve. — Eddig reményeinken felül minden jól sikerült; adja a sors, hogy a jövőben se csalódjunk. S.

A kertészeti kiállítás.

A budapesti országos kiállítás keretében — mint a „Correspondance de Pesh írja — négy időleges kertészeti kiállítás rendezése tervezett, melyből az első részlet: a virág és dísznövény, friss gyümölcs és zöldségkiállítás már megnyitott és május hó 20-ig lesz látható az időleges kiállítások csarnokában. Az első tavaszi virág, gyümölcs, zöldségkiállítás hazánk éghajlatának megfelelően a kora tavaszi virágok, a meleg és hideg üvegházakban nevelt növények, mint: pálmák, különféle déli növények, agavek, dracaenok, azaleák és rhododendronok stb. vannak képviselve, a zöldségfélék közül pedig a mult évről üde állapotban eltett zöldség, valamint meleg ágyakban tenyésztett és kora tavaszi zöldség, mint spárga, ugorka, kelkáposzta stb. látható. A gyümölcskertészet ezen időleges kiállításán még nem szerepel, annak termékei csak a későbbi időleges kiállításán fognak bemutatni.

Az első időleges kertészeti kiállítás úgy a kiállítás számát, mint a kiállított tárgyak minőségét és mennyiségét tekintve, kiválóan sikerültnek mondható, a mennyiben 36 kiállító mintegy 1000 termékkel szerepel, mely szám, különös tekintettel arra, hogy a kizárólag kertészettel foglalkozóknak kívül magán-tenyésztők és műkedvelők a körülményeknél fogva csekély számban jelenhettek meg a juri előtt, igen nagy.

A bemutatott növények méltó bizonyítékai a magyar kertészet előhaladottságának. Legelső sorban említést érdemel a sok szép között Gillemot Vilmos kiválóan szép rózsakiállítása, mely szingazdagság és

faji változatosságra nézve egyetlen a maga nemében. Nyíló rózsái önkénytelenül a Margitszigetre emlékeztetik az embert. — Mellé sorakozik Friedl Frigyes bécsi utcai műkertésze, mely egy nemzeti címer által van képviselve; e mellett érdekes a Ferencz József monogrammjával ellátott bársony-alapon nyugvó, kék nefejelésből, pelargonia- és habérből fott művészi kivitelű czimerpaizsa. Versenyez ezekkel, kivált gazdagságára nézve Seyderhelm Ernő udvari műkertésze, kinek palma-gloriettje, cserjéi, asztali csokor, kosár, kép, sziv, hajó és mellcsokor alakjában kiállított virágkötési munkái elragadóan szépek. Kinek kevésbé szép és gazdag Szelnár József palma és virágkötési példányokkal rendkívüli izéssel felszerelt kiállítása.

Weber Károly pálmagyűjteményének kiválóan szép példánya egy óriási méretű Pandamusz. Általános feltűnést érdemelt ki gr. Zichy Ferencz Japánból behozott díszbokrainak terjedelmes kiállítása, mely a leydeni kereskedelmi telep japáni növények meghonosítására törekvő osztálya által egyenesen Japánból importáltak. A meghonosított növényzet díszpéldányai közé tartozik azon Alopila Australis is, melyet Misóka Pál főkertész Szolnokmegyéből Ujvárszról állított ki. Ez annál érdekesebb, mivel csaknem egyedüli képviselője e nemben a Misóka-féle virág s díszbokor gyűjtemény a vidéki műkertészeknek.

Száma és a kiállítás izélességére nézve Ocker Károly műkertész kiállítása is elsőrangú helyet foglal el. Kiváltságos fehér és piros azaleái érdemelnek dicséretet. Kiválóan megtekintésre érdemes Mühle Vilmos temesvári műkertész virágokból jó izéssel készült díszedény, legyező, asztal és díszvirágokból álló csoportozata. Dengler Antal mű és kereskedelmi kertésze is több tekintetben figyelmet érdemel; a többi között már azért is, mivel csakis németül szerkesztett katalogussal bir.

A díszkertészet és magtermelés terén a városliget mellett fekvő 90 hold kiterjedésű telep tulajdonosa Frommer A. állít ki terményeit saját pavillonjában. A király-pavillon előtt látható balról a Octli Antal által izéssel készített vaspavilonban Raichs t a e t t e r János palma és fenyőgyűjteménye, melyben kivált egy óriási palma, Racena regina s egy gyönyörű s terjedelmes páfrány sudarassága közbámulat tárgyai. Balfelől a királypavillontól van a József főherczeg kertésze által kiállított csoportozat a szabadban, mely szinte meglepően szép. Hátra van

még a gazdasági, illetőleg háztartási növényzet felemítése: melynek első sorban W o r m János budapesti zöldségtermelő rendkívüli szép és időt meghaladó hagyma, gomba, petrezselyem, ugorka, tök, spárga, répa, retek, saláta s kelkáposzta kiállítása áll első helyen. A mi a spárga terméket illeti, itt az első helyet a Légrády testvérek által kiállított spárga foglalja el, mely francia kertészeti szabályok szerint lett növelve.

Méltán foglal helyet a felemítették között Nirschy István pozsonyi műkertésze. Igen érdekes és mondhatni, hogy a maga nemében igen jól sikerült kiállítás az is, melyet a magyar királyi vinczellérképezde igazgatója Molnár István saját növényekből állított ki. Szingazdagon pompázik gróf Zichy Jenő rózsakiállítása kunn a szabadban a Dreher-féle sörcsarnok előtt. E rózsacsoporthban kitünőenl kitünőbb válfajai vannak a rózsanemesítésnek, elkezdve a hófehér rózsától az éjtekete színiüg czernyi változatban. E kiállítási részletet naponként tengernyi arra sétáló bámulja meg.

POLITIKAI HIREK.

— A képviselőhák keddi ülésében elfogadtattott a határvidéki házközösségek megszüntetéséről szóló törvényjavaslat. Előadó Gáll József volt. A javaslat mellett szözlottak: Berczelly Jenő miniszteri tanácsos, Szederkényi Nándor és Dániel Ernő. Iszakovits Milán a törvényjavaslatot a napi rendről levétetni kérte. — Szerdán a honvéderorvosi tisztikar újjaszerzéséről és a Ludovica-Academia kiépítéséről szóló törvényjavaslatok fogadtattak el.

*

— Anglia és Oroszország között a vizzály jelentékenyen csendesedett s jöllehet a béke még nem egészen bizonyos, a kiállítások a vizzály ez idő szerinti elmúlására nagyon kedvezők. — Az ázsiai angol-orosz-afghán határ megállapítására a bizottsági tárgyalások újból meg fognak indittatni s míg e tárgyalások tartanak, Pendzseh, az ujjonnan szerzett orosz birtok semlegesnek nyilvánittatik. Mindezek természetesen csak hírek. Hogy a holnap mit hoz, senki sem tudhatja.

gos virágháznak nevezhető. A kertnek csekély kiterjedésénél és alkalmas fekvésénél fogva mindegyik tulajdonos megteheti, hogy azt üres óráiban maga gondozza.

Mily előny háramlik e foglalkozásból a naphosszant egészségtelen gyári levegőben dolgozó munkásra nézve, tán mondani is felesleges, valamint nevezetes az ezzel összekapcsolt, de ép oly magas erkölcsi haszon is, hogy ez által kényyszerül üres idejét otthon övéi körében tölteni, a helyett, hogy, mint különben szokta, bűzhöd és egészségtelen csapszékekben és rossz társaságokban pénzét elverje, míg otthon neje és esetleg gyermekei éhezni kénytelenek. Midőn Duruy közoktatási miniszter 1864-ben Mülhansent meglátogatta, — a mint dr. Penot elbeszéli, kinek terjedelmes jelentéséből merithetünk különben a Citéről legtöbb részletes felvilágosítást — s ott egy nőt, kinek lakását megtekinthetni engedelmet kért, a többi között az iránt kérdezett meg, hogy hol tölti férje az estéket? azon jellemző választ nyerte: „Itthon, mióta házuk van.”

A házak magukban csinosak s praktikusnak vannak építve és különösen a gazdaságos térfelhasználás dicséretre méltó. A harmadik rendszer szerint épült házak konyhából, pinczéből s egy nagy lakoszobából állanak a földszinten, a mely nyári redőnyekkel és téli ablakokkal van ellátva. Az első emeleten

egy világos nyitott folyosót, egy kisebb szobát és egy nagyobb két ablaku előszobát találhatni. Mindkét szoba rendszeren háló szobául használtatik. Mindegyik helyen vannak falfszekrények. Egy keskeny lépcső vezet innét fel a padlásra.

A munkások jólétéről való gondoskodás nem csupán a munkáslakásoknak minél olcsóbb áron való előállítására lett iránytva, hanem a Citében a közhasznu intézmények egész sorát létesítette, melyek a munkások szellemi és erkölcsi jólétét előmozdítani voltak hivatva. Ide tartoznak a mosló és fürdő intézetek. Minden fürdés 6 krba kerül. 1870-ben 20,759 fürdőt vettek ez intézetben és mintegy 100,000 ruhadarab mosatott ki.

A munkások jólétét előmozdító ezen intézetekhez tartoznak még továbbá a népkonyhák, azután a Köchlein E. által alapított és fenntartott leányiskola, hasonlóan egy lakház nőtlen férfiak számára, egy menház az aggok részére, valamint nagyobb számú kisdudovók.

Az érdeklődés különösen élénk a közoktatás iránt és a városnak ipar-, fonó- és szövő-, valamint népiszkolái vannak, melyek mind kitünőek. A népkönyvtárak sem hiányzanak és szorgalmasan használtanak. Ép így dicséretes módon van gondoskodva a betegek ápolásáról is.

Még sok más hasznos alkotás és intézetről lehetne említést tenni, melyek a munkások osztály testi, erkölcsi és szellemi jóléte előmozdítására itt létesültek s melyek a köz- és magánsegély szerencsés összműködése, vagy pedig az öngéjly elvére alapitva előmozdítják azt, hogy a munkás egy valóban emberhez méltó és ha neki is úgy tetszik, boldog és elégedett otthonra tehet szert.

Miként növekedett fel ezen munkástelep, kitünik a következő számokból:

1854. június 30-án, tehát az első építkezési év végén:

1) a megépült házak száma	100
értékük	256,000 frank
2) ezekből ugyanez évben eladatott	49
értékük	118,000 frank
3) ezekre lefizettetett	26,000 "
4) hátralékban maradt	92,000 "

1880. június 30-án pedig:

1) a megépült házak száma	892
értékük	2,610,000 frank
2) ezekből eladatott	886
értékük	2,594,000 frank
3) lefizettetett	2,920,000 "
4) törlesztendő maradt	54,000 "

Vagyis összegezve, egyszerű és vagyon-talan munkások és kezmvészek ezen módon 22 év lefolyása alatt keresetükből megtakarítottak 2,920,000, vagy mondjuk kerek-

Hirek.

Dr. Dulánszky Nándor megyés püspök ő exciája kedden délután 6 órakor Budapestről Nádásra érkezett, hol a nyarat tölteni fogja. Nádason ő exciájának még e hó folyamán magasrangú vendégei lesznek, a mennyiben József főherczeg, ki, mint minden évben, úgy az idén is, honvédségi szemlére városunkba jő, megígérte, hogy ő exciáját Nádason meg fogja látogatni. József főherczeg május 17-ikén fog Nádásra érkezni s onnan a szives házigazda kíséretében pár napra Pécsre rándul.

Radikális reform. A székesegyházi zenekar nincs többé. Troll Ferencz éneklő-kanonok hétfőn délelőtt a Flórián-napi kórnemzet után magához hivatá a székesegyházi zenekar összes tagjait s illetékes megbagyasból kijelentette előttök, hogy nevezett nappal a székesegyházi templomban az instrumentált zene megszűnik s helyébe a chorál ének lép. A zenekar tagjai nem bocsáttak el; mint halljuk: egyelőre — mint énekesek — a karban alkalmaztatnak. Még az nap chorál-ének hangjegyek osztattak ki közöttök s a próbák a hét folyamán serényen folytak. Nagyon valószínű, hogy a lyceumi templomban vasárnap lesz az utolsó zenés mise.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter előterjesztésére ő Felsége a király Perczel Sándor törvényszéki jegyzőt a pécsi királyi járásbírószághoz albiróvá nevezte ki.

Esküvő. Hétfőn d. e. zette előtárhoz Baján dr. Egry Béla Aradi Emilia kisaszonny, Aradi Gerő színigazgató leányát. A szertartáson a völégény családja részéről atyja Egry József és öccse Egry Dezso voltak jelen. Tanuk Perczel Béla báró postafőnök és Kigerl János bajai birtokos voltak. A fiatal házaspár még az nap este Pécsre érkezett.

Áthelyezés. Tordai Wirkner Manó 52-ik sz. gy. ezredbeli hadapród-tiszthelyettes Budapestre a szekerészeti hadosztályhoz helyeztetett át.

Somogy megye főorvosává a hétfőn tartott megyei közgyűlésen dr. Polányi Lajos 99 szavazata ellenében 143 szavazattal, tehát 44 főnyi többséggel dr. Folly Hugó választott meg.

Külföldi rendjel-viselési engedély. ő Felsége a király f. évi ápril 13-án kelt legfelsőbb elhatározásával megengedte, hogy Engel Sándor helybeli illetőségű fakereskedő a tuniszi II. oszt. Nischan-Iftikár rendet elfogadhassa és viselhesse.

Névmagyarosítás. Staller Alajos házjosi illetőségű pécsi lakos saját, valamint kiskoru Alajos és Gábrilla nevű gyermekeinek vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel „Hortobágyi“-ra változtatta.

Pécs sz. kir. városa sz. országyűlésen. Pécshy Tamás képviselőházi elnök hétfőn nyújtá be a háznak Pécs sz. kir. város közönségének feliratát, melyben Sopron sz. kir. város felterjesztését pártolva az kéri, hogy a törvényhatósági joggal felruházott városoknak az állami teendők végzése után felmerült költségei az állampénztárból térítessenek meg. A felirat kiadatott a kérvényi bizottságnak.

Tanítóegyleti meghívó. A „Pécsvidéki (pécs-, pécsvárad-, szentlőrinc-, szigetvárikerületi) kath. tanítóegylet“ f. é. május 21-én reggeli 9 órakor Pécselt a „Lyceum“-ban rendkívüli közgyűlést tart, melyre a t. tagok tisztelettel meghívotnak. Tárgysorozat: 1) Az orsz. kath. tanítói segélyalap létesítéséről elnöki jelentés; 2) gyűjtő- és kezelő-bizottság választása; 3) Tiringer Mihály beszámolója és 4) indítványok. Schultz Imre egyleti elnök.

Halálozások. Stibinger Jánosné szül. Gianoni Amália f. hó 7-én déli 12 órakor hosszas betegség után életének 39-ik évében meghalt. Temetése ma, 9-én d. u. 5 órakor fog történni a Király-utca 27. számú házból. — Özv. Debellak Karolin született Tschira életének 78-ik évében május 5-én d. u. 4 órakor kiszenvedett.

A „pécsi polgári kaszinó“ ujonnan alakított nyári helyiségeit fényes kivilágítás és a városi zenekar közreműködése mellett május hó 16-án esti 8 órakor fogja megnyitni, mely alkalomra az egyesület tagjai teljes tisztelettel meghívotnak. A választmány.

A pécsi polgári lövészegylet ez idei lövészetenek f. hó 3-án megtartott ünnepélyes megnyitása alkalmával 1220 lövés tétetett s ezek közül 1 szeg, 21 négyes és 344 közlővés esett. A díjak következőleg osztattak ki: a szegelővési díjat Dollinger Lajos, a legtöbb közlővésre pedig (11) díjat a következő sorrendben: Barnaky Gyula, Schreiber Ferencz, Kaizer H., Hillebrand Ferencz, Port Tivadar, Ivics Antal, Gunderla Vince, Jugán Gusztáv, Reich János, Kees István, Thuma Venczel urak nyerték.

Az országos kiállításról. Az udvar és a diplomaták eltávozásával Budapest és a kiállítás területén a fényt és pompát a polgári sürgés forgás váltotta fel. Kiállításunk

íránt az ország határán kívül is nagy érdekeltség uralkodik. Hétfőn nyílt meg a tavasz virágkiállítás. Kedden a nemzetközi baromfiállítás. A megnyitás napján szombaton a látogatók száma körülbelül 25000, vasárnap 10000-en jóval felül volt; szerdán 10000 jegy kelet el. Látogatottság hiánya miatt tehát nem lehet panasz. Bécs közönségét egyhangulag elhatározta, hogy B-pest városát a kiállítás megnyitása alkalmából üdvözölni fogja, a közönségtanácsok pedig nagyobb társaságban utaznak le Budapestre. Kedden a fővárosban heves zápor volt, mely több csarnokban a kiállított tárgyakban meglehetősen kárt okozott.

Zsolnay Vilmos egy új talmányanyaról. Azon tevényű hő bedunított ábrázoló ugynevezett majolika kép, melyet Holló Zsigmond festett s mely, mint azt mult számunkban pesti levelezőnk tudósítása után megírtuk, a kiállítás megzemlélése alkalmával Rudolf trónörökösnek annyira megnyerte tetszését, a legujabb azon talmányok között, melyeket Zsolnay Vilmos, e fáradhatatlan és kutatásaiiban ritka szerencsű gyáros a majolika-ipar terén felmutat. Ezen kép — az eddigelő csekély számban létező hasonnemű kísérleti gyártmányokkal együtt inkább „terra-kotta-kép“-nek, mint „majolika-kép“-nek nevezhető és, ha előlított technikája, mely most még — a kezdetlegesség következtében — pártatlan nehézségekkel van összekötve, időfolytán tökéletesítettik, az olajfestéssel veszedelmes versenyre fog lépni. Az említet — bedunított ábrázoló — kép és társai feltűnően briliáns hatásuknak varázsával lekötik s mintegy meglepik a szemlélőt. Előállításuk, hosszas gyakorlaton kívül, rendkívül finom érzést és ügyes friss kezelést kíván, annyival is inkább, mivel a festőnek színei felrakására csak annyi ideje van, míg a gyöngén megvedesített és rendkívül gyorsan száradó nyers terra-kotta lapnak vékony felső rétege a nedvességet fel nem itta. Az ily megrajzolt lap azután tűzbe tétetik, teljesen kész azonban csak a glazurázás és második égetés után lesz, mikor is nemcsak műipar cikknek hanem egyuttal képzőművészeti terméknek tekinthető.

Postamesteri állomásra tisztí szerződési mellett pályázatok irattak ki: 1) Ozorán (Tolnamegye) 200 frt biztosíték 360 frt évi fizetés, 54 frt irodai és 500 frt szállítási átalányval. 2) Kácsfalun (Baranyamegye) biztosíték 100 frt, 150 frt évi fizetés és 40 frt irodai átalányval. Kérvények három hét alatt az elsőre a budapesti, az utóbbira a soproni postaigazgatóságához intézendők.

számban 3,000,000 frank bámulatra méltó összeget és azt tulajdon szerzésre fordították, s az időközben lefolyt 4 év alatt a lakások számát épen 1000 munkásháza szaporították.

Hogy ezen alkotás, mely élénk humánus gondolatnak köszöni létét, a rend és tisztaság, gazdálkodás és takarékoság érzékét, de mindenek előtt a tulajdonból folyó nemes erkölcsi javakat, u. m. a föld, a háztűhely, a haza iránti szeretetet s a saját birtokból forrászó „solidságot“ éleszti, általánosan elismert tény.

Ebből leend egyedül magyarázható az is, hogy a különösen 1870. óta annyira izgalmas socialdemokrata agitatio, egy oly kiváló ipari gyúponthan, mint Mülhausen, soha alkalmas talajra, befogadásra nem talált.

Joggal mondja azért Spach az elsassi modern kulturiszonyokról írt művében:

„A kezdeményezés, mely többféle közhasznú munkásintézetekre Mülhausenből kiindult, világszerzte ismeretes. Ha a negyedik rend az európai államok kapuján ma nyers marokkal döngöt, ezért Mülhausen nem éri semmi felelősség, mert e város embertől telhetőleg mindent megtett, hogy az industrialismus zátonyait elkerülje s — egészen más értelemben, mint Pontius Pilatus — moshatja kezzeit.“

Vajha más ipar és gyárvárosok is hasonlóan cselekednének!

S vajha buzdításul szolgálna a mülhauseni munkástelep a pécsi munkásokra is, kik ép jelenleg egy ily fontos intézmény megalapításán fáradoznak!

Vágó Lajos.

A halál.

— Mese —

Egy napon a Halál, az al- és felvilág korlátlan ura és parancsolója, körutat tett nagy birodalmában. A szerzett tapasztalatok ő Kérlehelhetlenségének épen nem voltak inyére. Autokrata elvakultságában úgy találá, hogy a holtak száma sokkal kisebb, mint a mekkora a felvilágban levők életmódja szerint lehetne, mert éles szemével jól látá — és ebben (mi térés, tagadás.) teljesen igaz volt és van — hogy mi emberek, a költők szerint „a teremtés remekei,“ Plátó szerint „két lábú tollatlan állatok“ a tudományos meghatározás szerint „két lábú okos lények,“ minden teremtett állat-faj között a legoktalanabb életet folytatjuk, mintha csak szántsándékkal napjaink lehetők megrövidített tüzük volna ki legfőbb életcélunkul.

Mint mondaná, az enyészet ura elégedetlen volt önmagával és elérte sikereivel és mindön ily lelki állapotban elmélyedve gondol-

kozott, olys történt vele, mi még eddig sohasem. Tulvilági hang csendült meg fülében: az özvegyek, árva és átokszava, mely borzalmas, velőtrázó összhangja gyűlvé, őt, egyedül őt kárhözátatá s ellenállhatatlanul szívéhez férközve folytonosan azt sikoltotta: Miért tetted ezt? Óh, miért is tetted ezt?

A halál megrendült. Jéghideg szívéet mintha megcsapta volna a fájdalom melege; ez azonban csak egy pillanatig tartott. A másik szempillantásban ismét felülkerekedett fagyos cynizmusa. „Bolondok“ — mondá — „hát tehetek én arról, hogy nekem pusztítanom kell? Hálátlan fajzat! Nem éritek fel észszel, hogy, ha én nem volnék, egymást az eddigéni még sokkal nagyobb mértékben magatok pusztítanátok! Mitsem adok jajsza-vaitokra. Maradok az, aki eddig voltam! . . . De mégsem. Nem akarom, hogy engem átkozatok! Mától fogva visszavonulok birodalmam kormányzásától. Alkotok miniszteri-umot, választok miniszterelnököt, ki helyettem az ügyeket vezesse, én pedig leszek alkotmányos uralkodó!

Ha a túlvilágban újságíró lett volna, a halál bizonyosan hozzá küldött volna, hogy lapjában — a számla utólagos beküldése mellett — miniszterelnöki és miniszteri állásokra pályázatot hirdessen. Minthogy azonban a lelkék országában újságíró nincs, mert ennek

Színház. Színházunk kapui ismét megnyitak. Arányi Dezso, a jövő téli saison igazgatója Ujvidékre költözvén, utjába ejtette városunkat néhány előadásra. Az előadásokat kedden kezdte meg a „Sabinnók elrablása”-val s mondhatjuk, hogy Aradi társulata után a siker elég tisztességes volt. Mennyi nehézséggel jár jelenleg egy csak valamire való társulat szervezése, csak az tudja, ki a színművet beléltetével foglalkozik s mert mi ezt ismerjük, de egyáltalában nem sokasunk csak fölületesen itélni, vagy ítéletünket egyéni rokon vagy ellenszenvnek alávetni, nyugodtan mondhatjuk, hogy a társulat nyári szervezetben igen jól van összehállva, sőt egyes tagok jobbakként, mint a megfelelő szerep körben működött téli tagok. Mint ilyen első sorban felemlítjük Lénárdnét, ki igen rutinrozott színésznő, aztán Szentesy k. a. ki a drámák székben hasonlíthatatlanul jobb Eszéki E. és Bátorj Ionnal, végre Latabárné, egy régi ismerősrünk, ki utóbbi ittléte óta elismerésre méltó haladást tett. A férfiak közül felemlítjük Veszprémit, kinek hatásköre most természetesen szélesedett s így szép tehetsége bő alkalmat talál fejlődni s érvényre emelkedhetni, továbbá Behumit, Füredit sat. Semmielőzve valamit teremteni — minden időben nehéz dolgot volt; de a színművet terén a mai viszonyok közt ez tisztette nehezebb s tekintve a meglepő eredményt, mit Arányi ily rövid idő alatt — semmivel — elérni tudott, ez elég garanciát nyújt arra, hogy az új igazgató a téli saisonra oly tejes társulattal jön be városunkba, mely kissé kényes közönségünk igényeit is kielégíteni fogja. Vannak, kik műizlést s ítéletet arrogálva maguknak, egyszerű látás után ráfognak a társulatra, hogy minden tekintetben gyenge, de az ily fölületes kritika nem bir jogosultsággal, mert a hogy rámondták Aradi társulatára, hogy kiváló, mert ezt mondani divatos dolgot volt, ép oly kevés meggyőződéssel mondják most, hogy a társulat gyenge. Arányi ismeri városunk igényeit s így hiszszük, hogy saját jól felfogott érdekében mindazon hiányokat s fogyatkozásokat, mely a társulaton még észlelhető — de nyáron másképp nem lehet — helyre fogja pótolni, annál inkább, miután erre a színi bizottság részéről is nyert elég utasítást; hogy ez ugy is lesz, elég biztosíték azon tagok névsora, kik csak télire szerződtek hozzánk. Előadásra került még „Fédora,” miben Szentesy Ilon és Veszprémi elismerésre méltó sikert arattak; továbbá

„Az árendás zsidó,” mit igen kerekded, élénk előadásnak kell mondanunk. A látogatás eddig elég gyenge volt, mit felette sajnálunk, mert végre is is, egy kezdő igazgató még akkor pártolást érdemelne, ha kevesebb törekvéssel is igyekeznék megfelelni kötele-ségeinek, mint a hogy ezt Arányi tanusította.

Városi közigazgatási bizottsági ülés lesz pénteken (15-ikén) d. e. 9 órakor.

Lélekemelő egyházi ünnepély folyt le Bánfán, mult hó 26-án. Az említett napon, mint levelezőnk írja, kereszt és temető szentelés volt, mely alkalommal az egyházi szertartást Kőrmeny József székesegyházi karkaplán és zárdai hitoktató végezte. Az ünnepélyen részt vett hívek száma az 1000-ét meghaladta. A szentelés végzetével Kőrmenyi a rögtönzött szószerke felmenve oly lélekemelő és szívreható beszédet mondott, hogy nem volt hallgató, ki nem könynyezett. E szép beszédre a bánfai hívek igen sokáig fognak kegyelettel visszaemlékezni. Levelezőnk szerint különös dicséret illeti Bánfa község biráját, ki a temetőt a közizlésnek megfelelően gyönyörűen elkészíttette, de dicséret illeti még magát a község lakóit is, kik — a buzgóságát áthatva semmi költségtől nem riadtak vissza s az új temetőt — közadakozás útján — szép kőkeresztet emeltek.

Megtisztelt főispán. Somssich Pál indítványára hétfőn (4-én) délután Kaposvárott Somogy megye számos neves és befolyásos férfa elhatározta, hogy Janovich László főispánnak, ki a megye szolgálatában immár 25 évet, az ország közügy szolgálatában pedig innen-onnan 50 évet töltött, arcképét a megyei terem számára valamelyik hazai művész által lefestetik. A határozat meghozatala után testületileg mentek a főispánhoz, hogy a lefestésre engedélyt kikérjék. A küldetés kivánóságát Somssich Pál tolmácsolta s a főispán zokogva köszönte meg az iránta tanusított nagy tiszteletet. Ezután megkezdődtek az aláírások, mely pedig oly tekintélyes nagyságban, hogy a szép terv kivitele már is biztosítva van. A kiviteltől gondoskodó bizottság elnökévé — mint a „Somogy” írja — megválasztott Csépai Antal, pénztárnokul Freystadtler Vilmos, titkáruul Makfalvy Géza.

Szülőgyomlálás. Ma szombaton d. u. 3 órakor Schapringur ur (Skoff-féle) szülőjében Dezso Miklós tanár ur a szülőgyomlálás

mutatja be, mit az érdeklét szülősgazdák és munkások tudására hoznak.

Meghívás. A pécsi szülősgazdák egyesületének választmánya holnap vasárnap d. e. 11 órakor a városház közgyűlési termében folytatólagos gyűlést tartja, mely gyűlésre a választmány tagjai meghívotnak. Az elnökség.

A központi választmány által a követ-választók névjegyzékének kiigazítására kiküldött bizottság f. hó 18-án kezdi meg működését s azt az ünneppapok kivételével mindenkor délután 3 óratól 5-ig június 6-ig fogja folytatni.

Pörüljárt mubárát. Özevgy Jakabffy Marianna festőné még a mult év december havában — városunkból eltávozván — átadott N a g y Anna eselőnapnásznőnek 3 képet, (melyek közül kettőt ő maga festett, egy pedig atyjának, a már elhalt Mükénék utolsó festménye) hogy azokat Hoppel aranyozóhoz vigye, kinek aztán a képeket a festőné után Zágrábra kellett volna küldenie. N a g y Anna azonban nem így eszeledett, hanem a képeket lakásán — saját gyönyörűségére — december 9-től 30-ig felfüggesztve tartotta, midőn pedig a műélvezetbe beleun, a zálogházba vitte. Jakabfyné a napokban városunkba jövé, kiderült N a g y Anna turpissága. A zálogházból a képek megkerültek, a tettes azonban, bár a zálogszédulán az ő neve olvasható, mindent tagad.

Kézrekerült csalók. Müller Izidor és Izsó Lázár állítólagos budapesti lakosok utánzótt peosétekkel ellátott hamisított miniszteri engedéllyel több törvényhatóság területén keresztül menve és a hatóságokat tévutra vezette könyörödmányokat gyűjtöttek, míg végre Pécsset gazságuk kitudódván, kézrekerítették és illetékes megfenyített végett a kir. ügyészségnek átadtak.

Felfüggesztett tanító. A tolna-baranyai református egyházmegye Csomay Sándor szegszárdi tanítót állásától felfüggesztette. Csomay ez ellen a kerületi gyűléshez felebezett.

Karmester kerestetik Simándy Zsigmond szintársulatánál Pakson, mivel az eddigi karnagy a társulattól megvált. Az állomás rögtön elfoglalható.

Pisztoly-párbaj volt a mult héten Mohácson dr. T. K. és W. L. között a nyárádi erdőben. A párbajra összeszólalkozás adott okot. A felek közül egy se sérült meg.

A duna-szekesői hajó-szerencsétlenség alkalmával a Dunába feledkezett Ferenccz né holttestét mult hó 28-án Mohácson, Csombor Andrásnéét pedig 29-én Duna-Szekesőn kifogták.

Lóosztályozás. A mohácsi járásban a lóosztályozás a következő napokon és helyeken fog megtartatni. 1885. évi május hó 22-én Mohács község Mohácson. 1885. évi május hó 23-án Kölked. Lancesuk, K.-Nyárad, Barcz községek Mohácson a kereszt vendéglő előtt. Május 26-án a német-bolyi és versendi jegyzőség N.-Bolyban, Május 27-én Udvar, Sátoristya, Maiss, N.-Nyárad Udvaron; 28-án Dályok, Izsép, Erdőfűpuszta Dályokon; 29-én, D.-Szekeső, Baar D-Szekesőn; 30-án Sombereki jegyzőség Sombereken és 31-én Mohácson utólagos osztályozás.

Tanácsot kérő város. Miskolcz városa, mely a statisztikai adatok szerint eddig a legegészségtelegebb városok egyikeként szerepelt, megbizta polgármesterét, hogy Fodor Józseffel, a budapesti egyetem a közegészségtan tanárával a várost vizsgálta meg s tőle a teendőket iránt javaslatot kérjen. Az europai híru tudós tanár, hazai közegészségügyünk fáradhatatlan előharczósa, a kérelemnek eleget tett s a városhoz benyújtott jelentésében Miskolcz városának haladéktalanul a csatornázás és vízvezeték kiépítését ajánlja, mely műveletek a város kedvező fekvésénél fogva könnyen végrehajthatók és nem is fognak tetemes költségre kerülni.

Egy ex-fejedelem halála Magyarhonban. Karagoryevics Sándor herceg 3-án, vasárnap reggel 7 órakor hosszas be-

lélke — nyomda-festékekkel újságpapírosra nyomva — a földön marad, nem tehetett egyebet, mint hogy a világ minden tájára a követeket küldött, kik azután a pályázatot lépten-nyomon kellő nyilvánossággal kihirdették.

Mint mikor valamely magyarországi város tanácsa díjnoki állásra tűz ki pályázatot, oly nagy néparadat indult meg e hirdetésre a Halál királyi palotája felé. A konkurrensok szívét édes remény dobogtató. De hogyan ne reménykedtek volna, mikor a miniszterséghez nem kell képesítés. Nem olyan az, mint — tegyük fel — a városi másodmérnöki állás. A miniszter — nálunk is, másutt is — ugy terem, mint a suba gallér. Csak legyen meg a kinevezés, három év múlva a nyugdíj bizonyosan, a szakképzettség meg nagy valószínűséggel meglesz.

De talán visszatérhetnék a pályázókhöz.

Elsőnek a Láz jelentkezett. Magas és szikár alak volt, vánszorgó járással, fonnyadt tagokkal, sápadt arccsal, bennülő, tüzből égő szemekkel, kicserepedett ajkakkal és vaczogó fogakkal. „Jó szolga lesz — mondá a Halál — de miniszterelnöknek nem kell. Nagyon ochlosz (csöcselék) szagu.

Azután jött, vagyis inkább tipegett, emelt fővel, de kinos arcvonaglások között a Köszvény. „Megteszi a magadt, — hangzott az ítélet — de nagyon arisztokrata s munkájában nagyon lassú.” Ekkor szét nyílt az elfogadó terem két szárnyú ajtaja s berobogott rajta egymást üze a Háboru és a Dög-

vész. „Derék ficzkók vagytok a magatok szakmájában — szolt a Halál — s igazi demokraták, de azért egyikőtök sem nyeri el a főhatalmat, mert minden szótamatot tönkre teszitek.”

Az udvar tagjai családva tekintettek egymásra. Ők a pálmát a legutóbb jött két hős egyikének lettek volna hajlandók odaítélni. Minthogy azonban véleményüket senki sem kérdezte, csendesen hallgattak, annyival inkább, mert a terembe új jövevény érkezett, magas, sovány; szúrós barátságatlan szemekkel, sárgás, ritka bajuszsal. Az illető orvos volt, ki valahogyan diplomához jutva, falun telepedett le s ott — mint élet-halál ura — gyermekágyas asszonyok hűdeglés ellen, hűdeglőcsnek csömör ellen és így tovább irt méregdrága recepteket, melyek után a gyógyszerhárosoktól osztalékot húzott.

A Halál már-már ingadozott. Benső meglepődéssel tekintett az előtte álló alakra, de újra szétnyitak az ajtószárnyak és belépett rajta a Mértékletlenség, mindent fel-falni akaró szemekkel, állati arczán a kiélgeithetetlen vágygyal, mely a tegnapal nem törődve, a holnapal nem gondolva szüntelen csak magának és az élet örömeinek él, minden lenyelt falattal és kortyval pusztulást sziva magába és a — Halál választása a Mértékletlenségre esett.

De talán elég is lesz már a meséből P...

Csörgő Sipka.

tegség után kiszenvedett Temesváron 80 éves korában. Az elhunyt 1806-ban a szerbországi Topolában született. Atyja a vitéz Cserni vagy Kara (fekete) György egyszerű disznó-hajcsárból a szerb függetlenség megalapítója és Szerbia fejedelme lett. Fia Sándor 1842-ben Obrenovic Milos bukása után fejedelmé választotta s e választás 1843-ban végleg megerősített, 1857 december 22-én azonban a nemzetgyűlés által száműzetett s helyét Obrenovics Mihály foglalta el. Karagyorgyevics ekkor Budapestre tette át lakását. Midőn azonban 1868-ban Mihály fejedelem meggyilkoltatásában bűnrészeséggel vádoltatott, a szerb kormány a magyartól kiadatását követelte, mit ez megtagadott nygan, de Karagyorgyevicset perbe fogta. Az első foku bíróság a herceget bizonyíték hiánya miatt felmentette, ez ítéletet a második foku bíróság 8 évi nehéz börtönrre változtatta, a legfőbb ítélőszék azonban teljesen felmentette a herceget, ki később Temesvárra költözött s ott csendes visszavonultságban élt. Évi jövedelme 90,000 frt volt. Ingó és ingatlan vagyonának értéke 2 millió. Végrendeletében szülővárosának 4000 frtot, ösztöndíjakul pedig 38 ezer frtot hagyott, oly módon, hogy abból 18 ezer frt oly szerbiai, bosnyák, vagy hercegovinai születésű, 20 frt ezer pedig az említett országokban vagy Magyarországon született ifjaknak szolgáljon ösztöndíj-alapul, kik 2 éven át külföldön különös szakmát tanulmányoztak. A hercegnek 3 fia: Péter, György és Arzen és egy leánya: Nikolajevicsné Ilona maradt. — Az elhunyt családjához csak 4-én 50 ezernél több részvét távirat küldetett. A temetési szertartásért a család 19,000 forintot fizet „Concordia” temetkezési vállalatnak.

Tolnamegyei hírek. Pinczehelyen mult hó 30-án tűz volt, mely öt házat elhamvasztott. Mint a „Tolnamegyei Közlöny” írja, a lakosság nagy része feltűnő közönnyel viselte magát a veszedelemmel szemben. — Forster Antal 1848—49-iki hónap végén meghalt mult hó 23-án Győrkönyben, életének 75-ik évében. — Szentpétery József paksi királyi aljárásbíró a szegszárdi kir. törvényszékhez bíróvá nevezettet ki. — Rühl István muccsi kir. postamester eljegyezte Leicht Örszike kisasszonyt Hőgyészen. — Nagy tűz volt Bátán mult hó 28-án d. u. 3/4-kor, melyet Gerenday Lajos szolgabíró, az előjáróság és a lakosság a gyorsan ott termett báttaszéki és duna-szekesői tűzoltóság fáradságtalan buzgóságukkal csak éjjeli 11 órakor tudtak nagy nehezen elfojtani. Leégett 30 borház sokértékű gazdasági eszközökkel és 9 lakóház. Az összes kár 11 ezer forinton felül van. — A szegszárdi népbank könyvvivőjéül legközelebb Kőrei Dániel választott meg, de miután az illető állásáról lemondott, helyébe Tauszig Adolf helyettes könyvvivő léptettetett elő.

Ezeréves falinaptár. Stoerk Emil es. k. mértékhitelítő Marburgban egy előnyösen beosztott ezeréves falinaptárt dolgozott ki, melynek előállítására oly könnyen áttekinthető és felfogható, melyet ez ideig ilyenmű táblázatban még nem találtak. E két színben nyomott falitábla tartalmazza az ezeréves naptárt csőtörtők, 1801. évi januárhó 1-től kezdve egész vasárnap, 2800. évi decemberhó 31-ig. Minden fáradság nélkül feltalálható e táblázatban, melyik napra esik bizonyos határidő, vagy fog esni ezer év lefolyása alatt; a szökőévek vörösben nyomvák, tehát az egész czélszerűen van berendezve. Példá nyonként 1 frtért a kiadó szerzőtől és minden könyvkereskedésben megszerezhető.

A hol az ergek bankjegyet esznek. H. imcsói erdész nem régen mintegy 65 forint pénzküldeményt kapott, melyet fiókjába tett. A kellemes tavaszi idővel fészket építő apró tolvajnép, már mint az ergek, nem respectálván a szines papirok értékét, jónak látták azt csipkés foszlányokra össze-vissza rágni. Képzeltetni a tulajdonos meglepetését, midőn bankjegyek helyett értéktelen rongyokat halászott ki fiókjából. Sok utánjárás után a fő-

városban sikerült a pénzék beváltása. Az erdész vesztésége mintegy 20 frtra tehető.

Vegyes hírek. A Franciaország és Egyiptom között kitört feszültség, melynek oka az volt, hogy egyiptomi területen megjelenő francia lap és nyomda lefoglaltatott, Nutbar pasa bocsánatkérése következtében megszünt s ezzel a két ország között a hivatalos összeköttetés újból helyre állt. — Markos Györgyné született Gyulay Margit, Gyulay Pál egyetemi tanár ünnepelt szépségű leánya mellbetegségben meghalt Kassán. Temetése 4-ikén történt. — Fehérmegye alispánjává egyhangulag Sárközy Aurél országgyűlési képviselő választott meg, míaltal a karczagi (függetlenségi párti) kerület üresedésbe jövén, nevezet kerület Komjáthy Bélát szándékozik jelöltül felléptetni. — A szegedi színház leégésének okát kutatva vizsgálat inditott meg, melyből kintűn, hogy a zsinórpádlás közvetlen szomszédságában, hol t. i. a tűz támadt, tűzvezésélyes kémény volt szelelő lyukakkal. Nagyon valószínű, hogy a tűz innen keletkezett. — Az osztrák örökös tartományokban csütörtök éjjel óta egyre észlelhetne: gyengébb földrengések. Nápolyi jelentések szerint a Vezuvnak két krátere megnyitott s azon óriási hamu és láva tömeg hőmpolyög alá Pompéji és Torre del Greco felé, mely utóbbi helység már 8 ízben pusztítottatott el a láva által. — Baján Jankovics Aurél főispán elnöklele alatt színügyi értekezlet tartott, mely határozatilag kimondotta, hogy a városi közgyűlés egy nyári színház létesítése érdekében megkeresi s hogy a szabadkai szini kerületbe lép. — Angelics Germán patriarcha a vajszka-bogyáni uradalmat megvette 900,000 frton a szerb nemzeti alap javára. — Ujvidék városa egy új városháza építésére pályázatot hirdetett. A benyújtási határidő f. hó 1-én telt le, mely időig összesen 28 terv nyujtatott be; az első 800, a második 400, a harmadik 200 frt díjjal fog jutalmaztatni. — Hónig Mór, a gróf Hunyady-féle szemesi uradalomnak hosszú időn át bérlője meghalt Budapesten. — Splényi báróné Blaha Lujza asszony, ki a mult hó végén 28-ig Nagy-Kanisán vendégserpelt, az ott létesült „Magyar irodalom és művészet-pártoló egyesület” rendes tagjai közé lépett s megígérte, hogy az egyesület javára rendezendő hangversenyre bármikor szívesen le fog járni. — Nagy-Kanisára a törvényszéki elnökke Cserenyés Sándor debreczeni törvényszéki bíró nevezettet ki. — Zuckertort londoni híres sakkjátászó Berlinben egyszerre 40 sakkjátzóval versenyzett és mind a 40-et legyőzte.

Irodalom.

Az „Ország Világ” 18-ik (május 2.) száma két és fél ven a szokottnál is gazdagabb tartalommal jelent meg. Valóságos ünnepi szám ez, a kiállítás megnyitásának alkalmából. A közlemények sorát Degré Alajos „Kiállítás láz” című pezsgő humorral írt elbeszélése nyitja meg. Ezt követi Kiss József „Egy cassettel” című gyönyörű költeménye. „A mi kiállításunk” czimen emelkedett hangu alkalmi czikk van Benedek Elektől s e czikkkel kapcsolatban a kiállítás története és a kiállítás épületei, melyek nagyobbbrészt képekben is be vannak mutatva. A többi közlemények következők: „A falu urai,” Tolnay Lajos regénye; „A lég lakóiról,” természetrajzi csevégés Lévai Sándortól; „Hogy ment haza az öreg Plunkett,” Bret Harte elbeszélése; „A ki a becsületét kereste,” érdekes rajz a katonai életből Tábori Róberttől; „Tavaszi képek,” (bécsi tárcza) Kaposi Bélától; „A haza,” Catulle Mendés költeménye Bogdánffy Lajos fordításában; „A hét története,” Székely Huszártól; „A divat a kiállítás” Mariettától; „A bárónó levelei,” Rákosi Jenő bohózatának ismertetése b. e.-től. A képek sokasága és szépsége minden várakozásunkat felülhaladja. Az első

oldalon van Rezső trónörökös, mint a kiállítás védnökének legujabb művészi kivitelű képe Mayerhofertől; a kiállítás vezérférfiainak arczképei, a kiállítási épületek rajzai, a kiállítás főkapuja Linek Lajos művészi rajzában, képek a kiállítás környékéről, a kiállítás helyzetrajza és egy szép genre-kép. Az állandó rovatok is rendkívül gazdagok, még pedig: Tudomány és irodalom, színház és művészet, ujdonságok, nők világa, könyvpiazc, vidéki élet, sport, hymen, gyászrovat, innen-onnan, rejtvények. — Az „Ország-Világ” előfizetési ára január—decemberre 10 forint, január—júniusra 5 frt, április—júniusra 2 frt 50 kr. Az „Egyetértés”-sel együtt: egész évre 28 frt, félre 14 frt, negyedre 7 frt, egy hónapra 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendők, gránátos utca 6. szám.

Törvényszéki csarnok.

Büntető osztály.

- Május 11-én.
3145/1884. Molnár József ellen szándékos emberölés miatt.
325/1884. Gold János és társa ellen súlyos testi sértés miatt.
Május 13-án.
792/1885. Bálint János ellen lopás miatt.
3520/1884. Erős Péter és társa ellen rablás miatt.
1222/1885. Pstuck Lajos és társai ellen lopás, illetve orgazdaság miatt.
Május 15-én.
2020/1885. Dvornics Stokán ellen emberölés miatt.
2387/1885. Schrancsik György ellen lopás miatt.
Május 16-án.
6833/1884. Varga Márton ellen szándékos emberölés miatt.
2936/1884. Ujvári Pál ellen lopás miatt.

A pécsi sertéshizlaló társaság heti tudósítása.

Felhajtás: 146 darab kövér, 86 félkövér, 22 1db sovány disznó, 293 db südő. Árak: kövér disznó, minőség szerint 42—45 kr klg.-kint. Félkövér 40—42 krajczár páronként — klg. páronkint 75 klg. ételsúly leszámitásával. Sovány disznó — kr. Südő k: — kr. klg.-kint ételsúlyban. Kukoricza ár 5 frt 90 kr. mm.

Gabona-árjegyzék

Pécs sz. kir. városában 1885. évi május hó 2-án tartott hetivásárról.

		100 kiló ára.
Buza:	) jó	9.20
	) középszerű	9.—
	) legalábbvaló	8.80
Kétszeres:	) jó	7.50
	) középszerű	7.20
	) legalábbvaló	—
Rozs:	) jó	7.30
	) középszerű	7.20
	) legalábbvaló	—
Árpa:	) jó	7.—
	) középszerű	6.50
	) legalábbvaló	—
Zab:	) jó	7.—
	) középszerű	6.80
	) legalábbvaló	—
Kukoricza:	) jó	6.60
	) középszerű	6.50
	) legalábbvaló	—
Széna		7.—
Szalma		2.70
Hajdina		1.30

RUSTON PROCTOR és TARSA

BUDAPEST, Nádor-utca 39-ik és 41-ik szám

ajánlják világhírű és mindenütt a legelső díjakkal kitüntetett

gőzmozgonyokat

fa- és széntüzelésre,

szalmatüzelő-

gőzmozgonyokat

gőzcséplőgepeiket

legtökéletesebb szerkezetben

és legújabb

lényeges javításokkal

ellátva,

leszállított árakon és a legelfogadhatóbb fizetési feltételek mellett.

Továbbá: járgány-cséplőkészleteit, malmokat, valamint mindennemű gazdasági gépeket s eszközöket.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

1067

Képviseelő Pécssett:

H a b e r é n y i P á l.

A legszebb és legjobb kiállítási emlék!

Arczképes zsebkendők!

Ő Felsegeik a király és királyné, ő fenségének Rudolf trónörökösnek és Stefánia trónörökösének, Gróf Zichy Jenőnek, valamint Matlekovicz államtitkárnak arczképeivel és az 1885. országos kiállítás képeivel ellátva

csak 20 krért

kapható egyedül csak

Polensky Gyula

uri divat és fehérnemű üzletében

Budapest, váczi-utca 22-ik sz.

Ingek, nyakravalók, zsebkendők, harisnyák, angol és francia gyártmányok gazdag raktára a legolcsóbb árak mellett.

A legszebb és legjobb kiállítási emlék!

Csak 20 krért.

Csak 20 krért.

HERMANN VINCZE

80 éve fenálló és jó hírnévnek örvendő

szücs-üzlete

Pécssett, Irgalmas és Teréz utca sarkán az igényeknek minden tekintetben megfelelő gazdag felszereléssel a tulajdonos gyenge egészségi állapota miatt

örök áron eladó

s azonnal átvehető. A terjedelmes üzleti helyiség s a mellette levő kisebb bolthelyiség, nemkülönben az épületben több udvari lakás f. é.

október hó 1-től bérbeadó.

Bővebb felvilágosítással a tulajdonos szolgál.

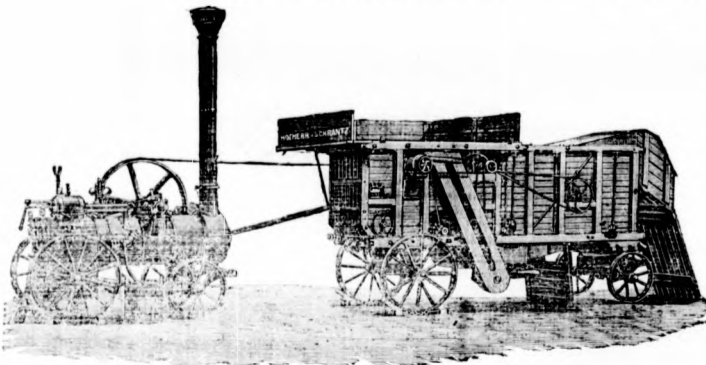
HOFHERR és SCHRANTZ

cs. kir. szabadalmazott

gazdasági gépgyára

Bécs,

X. Erlachgasse 26.

Ajánlja saját gyártmányú gőzmozgonyait és gőzcséplő-gépeit új szabadalmazott panczél-szeges dobbal és szétvető kovacsolt vasból készült cséplőkosárral, különféle nagyságokban, 2 $\frac{1}{2}$ és 3 lőerejű gőzmozgonyok általi hajtáshoz, egyszerű, valamint kettős tisztító szerkezettel, ártoklyaszólválal és szab. osztályozó hengerrel.

Meglepő nagy munkaképesség! Egy 2 $\frac{1}{2}$ lőerejű készlet 10 munka óra alatt 150-180, egy 3 lőerejű készlet 10 munka óra alatt 220-250 kereszt gabonát, kevés szén és víz fogyasztás mellett tisztán kicsépel. — Ajánlják továbbá legtökéletesebb 6 és 8 lőerejű gőzcséplőkészleteit osztályozó hengerrel, ismert kitűnő és példás minőségben, járgánycséplő-készleteit, konkolyválasztó gépeit, vetőgépeit, szecskavágóit és szabadalmazott széna-sajtóit

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Árverési hirdetemény.

Alulirott által közhírré tétetik, hogy Pécssett elhalt Gründler András és neje szül. Horváth Anna hagyatékához tartozó ingatlanok és pedig:

1. A pécsi 55. sz. tjkvben felvett 86. hsz. 56. sorsz.

 ház és udvar-tér

az 6-posta utcában 10.000 frt kikiáltási árban

f. évi május 15-én d. u. 3 óraker a helyszinén Ó-posta-utca 28. sz. házban.

2. A pécsi 1592. sz. tjkvben felvett 2418. hszsz. 97. sorsz.

 ház és udvar-tér

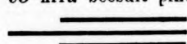
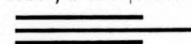
a marhatéren és 2419 hszsz. kert 4000 frt kikiáltási árban Pécssett

f. é. május 15-én d. u. 3 óraker az Ó-posta-utczai 28. számú házban.

3. A pécsi 1592. sz. tjkvben felvett 4287. hszsz. szöllőnek az alulirotnál megtekinthető térvázlat szerinti megállapításával — a 4287/a hszsz. 6968 □ öl térmértékű

 34⁷/₈ kapás nagy szőlő és présház

Skokoban, 308 frt 95 kr-ra becsült pinczeedények s felszerelésekkel együtt 6000 frt kikiáltási árban; a 4287/b hsz. 1860 öl térmértékű

 9²/₈ kapás szőlő és présház

2000 frt kikiáltási árban; és végül a 4287/c. hszsz. 1384 öl térmértékű

 6⁷/₈ kapás szőlő

présház nélkül 808 frt kikiáltási árban Pécssett

a helyszinén f. é. május hó 16-án délután 4 óraker

nyilvános árverésen elfognak adatni.

Árverési feltételek.

1. Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át alulirott végrendeleti végrehajtó kezére bánatpénzül letenni.
  2. A vevő a vételárt három egyenlő részletben tartozik alulirott kezére lefizetni és pedig $\frac{1}{3}$ részt az árverés napjától számított 8 napra, $\frac{1}{3}$ részt ugyanonnan számított 3 hónap alatt és az utolsó $\frac{1}{3}$ részt ugyanonnan számított 6 hónap alatt, melybe a bánatpénz is betudatik, mindenkor 6% kamatokkal.
  3. Vevők az ingatlanoknak a vételár első $\frac{1}{3}$ részének kifizetése napján lépnek birtokába; a szőlők vevői a hasznot és terheket ugyanazon naptól huzzák és viselik: a házak vevői pedig f. é. július 1-ső napjától fogva.
  4. Vevőknek a tulajdonjog bekebelezése csak az egész vételár teljes lefizetése után fog az alulirottal kötendő adásvevési szerződésben megengedtetni.
  5. Ha a vevők a vételár fizetési feltételeket be nem tartavák, ugy a letéti bánatpénzt s a már netalán fizetett részüket a hagyatéki tömeg javára elvesztik s azon ingatlan egy újabb önkéntes árverésen el fog adatni.
  6. Az árverési költségeket a hagyatéki tömeg, az adás-vevési szerződés díjait és illeteket az illető vevők fizetik.
- Kelt Pécssett, 18. 5. május 1-én.

Lechner Antal,

mint Pécssett elhalt Gründler András és neje végrendeleti végrehajtója.

PACHER E.

PÉCSETT,

Széchenyi-tér 17-ik számú bazár alatt.

Ajánlja dusan felszerelt

nagy választék uraktárát

a legjobb minőségű női és férfi utazó bőröndökből, utazó kézi táskák és nyakba vető táskákból, Plaid szijakból

utazásra teljesen berendezett kézi táskákból

utazó tükrök, haj, ruha és fogkefékből mindennemű fésűkből, szarv és teknősbéka hajtűkből, divatos melltűk, nyakkendők, tűk és medallionokból, ing és manchett gombokból, női legyezőkből esőernyők és férfi napernyők, sétapálcákból, utazó tentatartókból, mindennemű illatszerek és szappanokból, fogpor, fogszappant és szájjavítók, pomade és hajolajokból, **diszes női kézi kosarakból, szódavizkészítő gépekből, hintaágyakból, zink gyermek kádakból, nagy fürdő és ülő kádakból és gumi labdákból** **a legjutányosabb gyári árakban.**

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

PACHER E.